

مقالات و مباحث
شخصیت‌شناسی
کتاب‌شناسی

F

شماره انتشارات: ۲۴ | ۲۴

سلسلہ انشعار (جواب اول و دارجہ) | ۳۰

کتاب پرکھ دی سال ۱۳۹۰

سرمایشناسی

عنوان و نام پدیدآور

مشخصات نشر

مشخصات ظاهری

فروست

شایک

شبیری زنجانى، سيد موسى، ۱۳۰۶ش -

جرعه‌ای از دریا / سید موسی شبیری زنجان.

قم: مؤسسه کتاب شناسی شیعه (مؤسسه تراث الشيعة)، انتشارات، ۱۳۹۳ ش.

ج: جدول

انتشارات مؤسسه كتاب شناسي شيعه (مؤسسة تراث الشيعة): (١٠٠، ٢٤).

مقالات و مباحث شخصیت شناسی، کتاب شناسی: ۴، ۲، ۱.

978-6..-9.6f1-3-Y:0,92.-

..... ۲ ریال ج. ۱: ۳-۱-۹۶۴۱-۶۰۰-۹۷۸: (ج. ۱، چاپ پنجم):

..... ۲۵ ریال ج. ۲: ۰۰۲-۹۶۴۱-۶۰۰-۹۷۸: (ج. ۲، چاپ سوم):

۳۵۰۰۰ ریال ج. ۳: ۵-۳-۷۰۰-۶۰۰-۹۷۸ (ج. ۳، چاپ اول):

فایا (چاپ اول)

فارسی - عربی

وضعیت فهرست نویسی

یادداشت

یادداشت

Musa Shobeyri-Zanjani. A Drop from the Sea: a collection of discourses : ص.ع به انگلیسی
on shiite personalities and their bibliographies.

ج. ۱ (جای پنجم: تاسستان ۱۳۹۲).

ج. ۲ (حاب سوم : تاسستان، ۱۳۹۲).

ج. ۳ (حاب اول: زمستان ۱۳۹۳).

کتابنامہ

یادداشت

یادداشت

یادداشت

یادداشت

موضوع

موضوع

شیعه - - سرگذشتنامه و کتاب شناسی

مجتهدان و علما -- سرگزشتنامه

BP55/2/ش ۲۴۱۳۸۹

297/996

وده بندی کنگره

ده بندی دیوبند

Y1.F1.A

شماره کتابشناسی ملی

جُرعه‌ای از دریا

جلد سوم

مقالات و مباحث
شخصیت‌شناسی و کتاب‌شناسی

فقیه محقق حضرت آیه‌الله
حاج سید موسی شبیری زنجانی (دام‌ظله)

مؤسسه کتاب‌شناسی شیعه

۱۳۹۳ش

جرعه‌ای از دریا

جلد سوم

فقیه محقق حضرت آیه الله
حاج سید موسی شبیری زنجانی (دام ظلّه)

- ناشر: انتشارات مؤسسه کتاب‌شناسی شیعه
- چاپ و صحافی: زیتون - مشعر
- نوبت چاپ: اول/ ۱۳۹۳
- شمارگان: ۲۰۰۰
- بها: ۳۵۰۰۰ تومان

همه حقوق برای مؤسسه کتاب‌شناسی شیعه محفوظ است
شرکت و نیکی تریدون گستره اجاره کتب از مؤسسه کتاب‌شناسی شیعه

پخش: انتشارات مؤسسه کتاب‌شناسی شیعه، قم، صندوق پستی ۹۱۶-۳۷۱۸۵، تلفن و نمابر: ۰۹۸ ۲۵ ۳۷۷۴۲۸۵
نمایندگی فروش: قم، ابتدای خ شهداء، کلبه شروق، تلفن: ۰۲۵ ۳۷۷۳۶۴۲۴
www.al-athar.ir | e-mail: info@al-athar.ir

این اثر با حمایت معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به چاپ رسیده است.

فهرست مطالب

مقدمه مؤسسه	۲۱
-------------	----

فصل اول: آثار عربی / ۲۵

۱. الحاشية على «معالم العلماء»	۲۷
۲. الحاشية على «روضات الجنّات في أحوال العلماء والسادات»	۷۲
۳. الحاشية على «المستطرف في الكنى والألقاب والنسب»	۹۵
۴. الحاشية على «تأسيس الشيعة الكرام لعلوم الإسلام»	۹۸
۵. الحاشية على «الغدير»	۱۰۰
۶. الحاشية على «الذريعة إلى تصانيف الشيعة»	۱۰۲
۷. الحاشية على «ترجمة العلامة السيد محمد بن عبد الكريم البروجردي»	۱۱۸
تنمّة في ترجمة آية الله الحاج آقا حسين البروجردي	۱۳۴
۸. الحاشية على «الكنى والألقاب»	۱۳۵
تنمّة الحاشية على «نقباء البشرفي القرن الرابع عشر»، الجزء الأول	۱۴۲

فصل دوم: آثار فارسی / ۱۴۵

۱. تصحيح وتحشیه «تاریخ قم»	۱۴۷
۲. تصحيح وتحشیه مقدمه «مصادقة الإخوان»	۱۷۶
۳. تصحيح وتحشیه «استاد كل، وحید بهبهانی»	۱۷۸
۴. تصحيح وتحشیه «آشنای حق»	۱۸۰
۵. تصحيح وتحشیه «نجوم السرد بذكر علماء یزد»	۱۸۸
۶. تصحيح وتحشیه «شرح حال دانشمندان گلبایگان»	۱۹۳
۷. تصحيح وتحشیه پیش گفتار «فقه زنان (رساله سلیمانیه)»	۲۱۵
۸. تصحيح وتحشیه «جمع پریشان، دفتر اول»	۲۱۹

فصل سوم: طریقیات ۲۲۳

۱. علی بن حسین مسعودی رحمته الله صاحب «إثبات الوصية» (زنده در ۳۳۲) ۲۲۵
- دو مسعودی ۲۲۵
- خیانت در نقل تاریخ ۲۲۷
۲. جعفر بن محمد ابن قولویه قمی رحمته الله (م ۳۶۹) ۲۲۹
- تاریخ دقیق وفات ۲۲۹
۳. محمد بن اسحاق معسروف به «ندیم» و «ابن ندیم» رحمته الله (م ۳۸۰) ۲۳۱
- تاریخ ولادت ۲۳۱
۴. محمد بن علی ابن بابویه معروف به «شیخ صدوق» رحمته الله (م ۳۸۱) ۲۳۴
- استدلال به نقل ناصبی ۲۳۴
۵. محمد بن محمد بن نعمان معروف به «شیخ مفید» رحمته الله (م ۴۱۳) ۲۴۰
- نقل توسل به امام کاظم رحمته الله ۲۴۰
۶. محمد بن حسن معروف به «شیخ طوسی» رحمته الله (م ۴۶۰) ۲۴۲
- فقه شیعه بعد از شیخ ۲۴۲
- فتوای شیخ در کتب سابقین ۲۴۲
- نسخه «استبصار» ۲۴۲
- أبرجعفر ۲۴۳
۷. عبد الجلیل قزوینی رازی رحمته الله (زنده در ۵۵۶) ۲۴۵
- کتاب «النقض» ۲۴۵
۸. سید علی بن موسی ابن طائوس رحمته الله (م ۶۶۴) ۲۴۷
۹. علامه حلی رحمته الله (م ۷۲۶) ۲۴۹
۱۰. شیخ بهاء الدین عاملی رحمته الله (م ۱۰۳۰) ۲۵۱
۱۱. شیخ حر عاملی رحمته الله (م ۱۱۰۴) ۲۵۴
۱۲. علامه محمد باقر مجلسی رحمته الله (م ۱۱۱۰) ۲۵۵
- مورد اعجاب فلاسفه و عرفای بزرگ ۲۵۵
- نسخه خطی کتاب میرلوحی ۲۵۵
- مقایسه علامه مجلسی با فیض کاشانی ۲۵۶
- تشخیص قائل ذیل دعای عرفه ۲۵۶
- عید بودن عرفه ۲۵۸
۱۳. میر محمد حسین خاتون آبادی رحمته الله (م ۱۱۵۱) ۲۵۹
۱۴. علامه سید محمد مهدی بحر العلوم رحمته الله (م ۱۲۱۲) ۲۶۱
۱۵. آقا محمد علی کرمانشاهی رحمته الله (م ۱۲۱۶) ۲۶۳

۲۶۳	علت سکونت در کرمانشاه
۲۶۳	مقابله با صوفی گری
۲۶۴	دستور قتل معصوم علی شاه
۲۶۵	ملاقات با آقا محمدخان
۲۶۷	۱۶. میرزای قمی (م ۱۲۳۱)
۲۶۷	قول به حجیت ظن مطلق
۲۶۸	فهرست جامع الشتات
۲۶۸	محبت فتحعلی شاه به میرزا
۲۶۹	احفاد میرزا
۲۶۹	مشکل بودن فهم قوانین
۲۷۱	جامع الشتات
۲۷۲	۱۷. شیخ اسدالله شوشتری صاحب مقایس (م ۱۲۳۴)
۲۷۲	اعلم خاندان معزی
۲۷۳	تعیین اعلم
۲۷۵	۱۸. سید مهدی خوانساری (م ۱۲۴۶)
۲۷۵	نقدی بر رساله «الدر النضیر»
۲۷۸	۱۹. شیخ محمد تقی اصفهانی (م ۱۲۴۸)
۲۸۰	۲۰. سید محمد باقر حجة الاسلام شفتی (م ۱۲۶۰)
۲۸۰	مستثنیات احکام
۲۸۳	آمیر اسدالله
۲۸۴	۲۱. شیخ محمدحسن نجفی «صاحب جواهر» (م ۱۲۶۶)
۲۸۴	علماء دوره ناصری
۲۸۴	نصبوا علیاً
۲۸۶	۲۲. شیخ مرتضی انصاری (م ۱۲۸۱)
۲۸۶	شیخ انصاری و قول به انسداد
۲۸۶	مقایسه کفایه با رسائل
۲۸۷	مراجع قبل و بعد از شیخ انصاری
۲۹۰	نوه های شیخ انصاری
۲۹۱	۲۳. حاج میرزا باقر آقا مجتهد تبریزی (م ۱۲۸۵ یا ۱۲۸۶)
۲۹۵	۲۴. شیخ عبدالحسین شیخ العراقین تهرانی (م ۱۲۸۶)
۲۹۵	منصب قضا
۲۹۷	۲۵. سید محمد صادق طباطبایی (م ۱۳۰۰)
۲۹۹	۲۶. حاج میرزا محمود بروجردی (م ۱۳۰۰)

- ۲۹۹..... اهتمام در نهی از منکر.....
۲۷. ۳۰۳..... فاضل اردکانی (م ۱۳۰۲).....
- ۳۰۳..... شوخ طبعی.....
- ۳۰۴..... اعلم از شیخ.....
۲۸. ۳۰۵..... حاج ملا علی کنی (م ۱۳۰۶).....
- ۳۰۵..... وارد شدن شیخ جعفر شوشتری بر ملا علی کنی.....
- ۳۰۶..... ارجاع به میرزای شیرازی.....
- ۳۰۶..... مبدأ ثروت.....
- ۳۰۶..... ثروت و نفوذ مردمی.....
- ۳۰۷..... عزل سپهسالار.....
- ۳۰۷..... خط آهن.....
- ۳۰۸..... ملا علی کنی و قاتلی.....
۲۹. ۳۱۰..... شیخ زین العابدین حائری مازندرانی (م ۱۳۰۹).....
- ۳۱۲..... ۳۰. میرزا حبیب الله رشتی (م ۱۳۱۲).....
- ۳۱۴..... ۳۱. میرزا محمد حسن شیرازی (م ۱۳۱۲).....
- ۳۱۴..... روش تدریس میرزا.....
- ۳۱۵..... نفوذ حکم میرزا در قضیه تحریم تنباکو.....
- ۳۱۷..... شاگردان مبرز میرزا.....
۳۲. ۳۱۸..... شیخ محمد تقی بیجنوردی (م ۱۳۱۳).....
- ۳۲۰..... ۳۳. حاج میرزا جواد آقا مجتهد تبریزی (م ۱۳۱۴).....
- ۳۲۰..... عقل و تدبیر.....
- ۳۲۱..... سعی در قضای حوائج مردم.....
- ۳۲۳..... ۳۴. شیخ محمد طاهر دزفولی (م ۱۳۱۱ یا ۱۳۱۵).....
- ۳۲۳..... دعای سر.....
- ۳۲۸..... ۳۵. سید محمد فشارکی (م ۱۳۱۶).....
- ۳۳۱..... ۳۶. شیخ هادی نجم آبادی (م ۱۳۲۰).....
- ۳۳۱..... توبه دادن عرق خور.....
- ۳۳۲..... ۳۷. میرزا حسین نوری (م ۱۳۲۰).....
- ۳۳۲..... نقدی بر قصه «فصل الخطاب».....
- ۳۳۴..... فصل الخطاب فی عدم تحریف الکتاب.....
- ۳۳۴..... مستدرک حاجی نوری.....
- ۳۳۵..... همه کاره میرزا.....
- ۳۳۶..... فقه الرضا (ع).....

۳۳۷	منشآت ابن طاووس
۳۳۸	۳۸. شیخ هادی تهرانی (م ۱۳۲۱)
۳۳۹	تکفیر شیخ هادی
۳۴۱	شاگردان شیخ هادی
۳۴۳	۳۹. حاج شیخ حسن مامقانی (م ۱۳۲۳)
۳۴۳	قیچی کردن سبیل مظفرالدین شاه
۳۴۵	تحریم راه جبل
۳۴۶	۴۰. شیخ حسنعلی تهرانی (م ۱۳۲۵)
۳۴۶	شفا دادن صدر الحقاظ
۳۴۷	سه روضه مهم در سامرا
۳۴۸	توسل برای نجات برادر
۳۴۹	۴۱. سید محمد رفیع نظام العلماء تبریزی (م ۱۳۲۶)
۳۵۰	قضیه احتکار نان
۳۵۱	قبر سید المحققین
۳۵۲	۴۲. آخوند ملا قربانعلی زنجان (م ۱۳۲۸)
۳۵۲	علمای زنجان
۳۵۶	مقایسه با آخوند ملاعلی
۳۵۷	نفوذ معنوی آخوند
۳۵۸	استفتائی درباره مشروطه
۳۶۰	مقایسه با مرحوم آقای شریعت
۳۶۱	بیرون نیامدن یا انزوا
۳۶۳	دیدگاه کسروی
۳۶۴	نقد تحلیل های کسروی
۳۶۸	۴۳. میرزا ابوطالب زنجان (م ۱۳۲۹)
۳۶۸	لب تشنه
۳۶۹	یا دار یا مجلس
۳۷۰	۴۴. شیخ مهدی شمس العلماء عبدرب آبادی (م ۱۳۳۱)
۳۷۳	۴۵. شیخ علی محمد نجف آبادی (م ۱۳۳۲)
۳۷۵	۴۶. سید محمد صادق ادیب الممالک فراهانی (م ۱۳۳۵)
۳۷۵	ادیب الممالک و وزیر
۳۷۶	مدح پیامبر ﷺ
۳۸۳	۴۷. حاج میرزا حسن آقا مجتهد تبریزی (م ۱۳۳۷)
۳۸۳	اطلاق واژه «مجتهد»

- ۳۸۳..... رئیس علی الاطلاق
- ۳۸۳..... تبعید به تهران
- ۳۸۴..... کلمه حقّی یراؤ بها باطل
- ۳۸۵..... ۴۸. سید محمد کاظم طباطبایی یزدی (م ۱۳۳۷)
- ۳۸۵..... مقایسه اعلام
- ۳۸۶..... مخالفت قمی‌ها با مشروطه
- ۳۸۶..... مرجعیت
- ۳۸۷..... مورد احترام سید یزدی
- ۳۸۸..... ادّعی‌ای اجتهاد
- ۳۸۹..... ۴۹. سید اسماعیل صدر (م ۱۳۳۸)
- ۳۹۰..... ویژگی‌های آسید اسماعیل
- ۳۹۰..... کمک‌های مخفی
- ۳۹۲..... ۵۰. شیخ الشریعه اصفهانی (م ۱۳۳۹)
- ۳۹۲..... آداب عبادت
- ۳۹۳..... آخوند و مرحوم شریعت
- ۳۹۲..... تاقل در شهادت به اجتهاد
- ۳۹۳..... اهل منبر
- ۳۹۳..... رساله ردّ بر آلوسی
- ۳۹۵..... ۵۱. شیخ عبدالنبی نوری (م ۱۳۴۴)
- ۳۹۷..... ۵۲. حاج میرزا حسین سبزواری بزرگ (م ۱۳۵۲)
- ۳۹۹..... ۵۳. شیخ محمدرضا دزفولی (م ۱۳۵۲)
- ۳۹۹..... ارجاع احتیاط به آیه‌الله بروجردی
- ۴۰۰..... کرامت اخلاقی
- ۴۰۱..... ۵۴. شیخ ابوالقاسم کبیر قمی (م ۱۳۵۳)
- ۴۰۱..... شیخ ابوالقاسم صغیر
- ۴۰۲..... وضع طلبه‌های قدیم
- ۴۰۳..... ۵۵. میرزا حسین نائینی (م ۱۳۵۵)
- ۴۰۳..... قاعده مقتضی و مانع
- ۴۰۳..... لباس مشکوک
- ۴۰۴..... برخورد با مخالفان
- ۴۰۴..... شاگرد مرحوم صدر
- ۴۰۵..... بقعه مرحوم نائینی
- ۴۰۶..... ۵۶. حاج شیخ عبدالکریم حائری یزدی (م ۱۳۵۵)

۴۰۶	صلوة حاج شیخ
۴۰۷	جلسه استفتاء حاج شیخ
۴۰۷	دو کتاب مهم اصول
۴۰۷	اهتمام به عزاداری
۴۰۸	اهتمام به روضه حضرت زهرا علیها السلام
۴۰۸	ما نوکر یک مقامیم
۴۰۹	سفر به اراک
۴۱۱	دو برداشت متفاوت
۴۱۲	اول رجل اسلام
۴۱۳	معرفی حاج شیخ به عنوان مرجع
۴۱۳	سبک تدریس
۴۱۴	مجلس درس
۴۱۴	استفتائی در باب رجعت
۴۱۶	امر به معروف و نهی از منکر
۴۱۷	عقل فوق العاده
۴۱۷	اخلاق حاج شیخ
۴۱۸	حرف شنیدن ادب است
۴۱۸	سور بقای حوزه
۴۱۹	تعداد طلبه ها
۴۱۹	پرداخت شهریه پس از وفات حاج شیخ
۴۲۰	نماز بر مرحوم حاج شیخ
۴۲۱	عقل و درایت
۴۲۲	لَدَى الْكَرِيمِ حَلٌّ ضَيْفًا عِنْدَهُ
۴۲۰	وفیات هفدهم ذی قعدة
۴۲۶	۵۷. حاج میرزا ابوالحسن انگجی رحمته الله (م ۱۳۵۷)
۴۲۶	اجرای عقد به ترکی
۴۲۷	موش قضایی
۴۲۸	۵۸. آقا ضیاء الدین عراقی رحمته الله (م ۱۳۶۱)
۴۲۸	بیان بی نظیر
۴۲۸	قدح و مدح
۴۳۰	۵۹. شیخ حسنعلی نخودکی اصفهانی رحمته الله (م ۱۳۶۱)
۴۳۰	وصی پدر آقای مروارید
۴۳۱	دفع نیش عقرب

- ۴۳۱ ترک شرابخواری
 ۴۳۲ شفا یافتن بیمار با مداوای دیگری
 ۴۳۲ دعای مجرب
 ۴۳۳ ۶۰. حاج شیخ مرتضی آشتیانی رحمته‌الله (م ۱۳۶۵)
 ۴۳۳ احترام به سادات
 ۴۳۵ ۶۱. سید ابوالحسن اصفهانی رحمته‌الله (م ۱۳۶۵)
 ۴۳۵ اختلاف در تاریخ ولادت
 ۴۳۶ سعی در قضاء حوائج
 ۴۳۹ نامه‌ای از مرحوم اصفهانی
 ۴۴۰ اخلاق نیک
 ۴۴۱ کمالات ظاهری و باطنی
 ۴۴۴ وجه عدم تشرف به حج
 ۴۴۴ حج نیابی به جای مرحوم اصفهانی
 ۴۴۵ حفظ مملکت
 ۴۴۶ ۶۲. حاج آقا حسین قمی رحمته‌الله (م ۱۳۶۶)
 ۴۴۶ جلسه استفتاء
 ۴۴۸ حکم حاکم
 ۴۴۸ انصاف علمی و کرامت اخلاقی
 ۴۵۰ ۶۳. شیخ محمد کاظم شیرازی رحمته‌الله (م ۱۳۶۷)
 ۴۵۰ استاد آسید عبدالهادی شیرازی
 ۴۵۱ ارجاع احتیاطات
 ۴۵۱ تواضع فوق العاده
 ۴۵۱ دور از انانیت
 ۴۵۳ ۶۴. شیخ محمدرضا آل یاسین رحمته‌الله (م ۱۳۷۱)
 ۴۵۳ حواشی مهم عروه
 ۴۵۳ فقیه عرب
 ۴۵۵ ۶۵. سید محسن امین عاملی رحمته‌الله (م ۱۳۷۱)
 ۴۵۵ اشتباه در فهم استعمالات عرب
 ۴۵۶ زینیه شام
 ۴۵۷ ۶۶. سید محمد تقی خوانساری رحمته‌الله (م ۱۳۷۱)
 ۴۵۷ نمازهای باران
 ۴۵۹ ۶۷. سید محمد حجت کوهکمری رحمته‌الله (م ۱۳۷۲)
 ۴۵۹ اجازه اجتهاد مرحوم نائینی

۴۵۹	درس خارج در نجف
۴۶۰	مستدرک المستدرک
۴۶۰	روایت فهمی
۴۶۱	شرکت ارواح علما در تشیع
۴۶۲	۶۸. حیدرقلی خان سردار کابلی (م ۱۳۷۲)
۴۶۲	شیخ نورانی
۴۶۳	نسب نامه مجعول
۴۶۵	رساله «تبصرة الحر»
۴۶۶	۶۹. سید صدرالدین صدر (م ۱۳۷۳)
۴۶۶	شخصیت بسیار بزرگ
۴۶۶	فهم روایی روشن
۴۶۷	انفذ از حاج آقا حسین
۴۶۷	آقای صدر و میرزا مهدی اصفهانی
۴۶۷	استاد در سرودن ماده تاریخ
۴۶۸	ختم صلوات
۴۶۸	واگذاری نماز جماعت به آیه الله صدر
۴۶۹	تفاوت ادب و فهم
۴۷۰	ماجرای توده ایها
۴۷۱	محور جلسات آیات ثلاث
۴۷۱	تلخیص الفصول
۴۷۲	کمالات روحی
۴۷۳	بزرگ آل صدر
۴۷۳	سید صالح و دعاء طاهر رومی
۴۷۵	۷۰. حاج میرزا علی آقا شیرازی اصفهانی (م ۱۳۷۵)
۴۷۷	۷۱. سید عبدالحسین شرف الدین (م ۱۳۷۷)
۴۷۷	معنای حدیث سفینه
۴۷۸	مناظرات شرف الدین
۴۸۰	۷۲. شیخ مهدی مازندرانی (م ۱۳۷۸)
۴۸۰	جامع معقول و منقول
۴۸۱	بحث با مخالف فلسفه
۴۸۳	۷۳. میرسید علی یثربی (م ۱۳۷۹)
۴۸۵	۷۴. حاج آقا حسین بروجردی (م ۱۳۸۰)
۴۸۵	نامه های آخوند خراسانی به پدر آیه الله بروجردی

۴۸۶	ترویج از مرجعیت آیه الله بروجردی
۴۸۷	موعظه بعد از درس
۴۸۷	گذر عمر
۴۸۷	یک درس مهم
۴۹۱	رعایت حدود اشخاص
۴۹۱	عتاب کردن بختیار
۴۹۲	اختلاف در اول ماه
۴۹۳	اعتراض به مطالب خلاف
۴۹۳	مورد قبول آیه الله اصفهانی
۴۹۴	نشستن کنار آیه الله بروجردی
۴۹۴	بلند شدن برای احترام
۴۹۵	ترک جماعت دوم به احترام نظر آیه الله بروجردی
۴۹۶	عزت روحانیت
۴۹۶	احترام پدر
۴۹۸	حجیت شهرت قدما
۴۹۸	عبارت «مصباح الشریعة»
۴۹۸	فالاعلم
۴۹۹	اصحاب استفتاء
۴۹۹	امتناع از معزفی اعلم
۴۹۹	هدیه ملک سعود و پاسخ آیه الله بروجردی
۵۰۲	مرجعیت علمی عترت طاهره علیها السلام
۵۰۳	مقابله با مظاهر آتش پرستی
۵۰۵	«هذا ممّالا غبار علیه»
۵۰۶	۷۵. حاج میرزا محمود آشتیانی رحمته الله (م ۱۳۸۲)
۵۰۹	۷۶. سید عبدالهادی شیرازی رحمته الله (م ۱۳۸۲)
۵۰۹	تلطف میرزا
۵۱۰	مقایسه دروس نجف
۵۱۰	تفاوت روحیه
۵۱۱	عقل و تدبیر
۵۱۱	شیوه درست درخواست
۵۱۲	علت نابینا شدن
۵۱۳	۷۷. شیخ عبدالکریم زنجانی رحمته الله (۱۳۸۸)
۵۱۳	دفاع از آقای حکیم

۵۱۶.....	دو صفت غیر قابل انکار.....
۵۱۷.....	۷۸. سید محمد حسن الهی طباطبایی (م ۱۳۸۸).....
۵۱۷.....	احضار ارواح.....
۵۲۱.....	۷۹. سید محمد محقق داماد (م ۱۳۸۸).....
۵۲۱.....	قوت غالب.....
۵۲۱.....	درس مرحوم آقای داماد.....
۵۲۲.....	شاگردان درجه یک.....
۵۲۳.....	تقریرات حج.....
۵۲۴.....	اعجاب از تدریس.....
۵۲۵.....	۸۰. شیخ محمد محقق رشتی (م ۱۳۸۹).....
۵۲۶.....	اثراية الكرسي.....
۵۲۷.....	۸۱. سید محسن حکیم (م ۱۳۹۰).....
۵۲۷.....	حقائق الأصول.....
۵۲۸.....	شم الفقاهة.....
۵۲۸.....	مطایبه ای از درس آیه الله حکیم.....
۵۲۸.....	تطویرات مرجعیت در سده اخیر.....
۵۳۲.....	وارستگی سید یوسف حکیم.....
۵۳۳.....	۸۲. حاج آقا حسن فرید اراکی (م ۱۳۹۱).....
۵۳۵.....	۸۳. سید حسین قاضی (م ۱۳۹۳).....
۵۳۵.....	استخاره.....
۵۳۵.....	به شرط شفاعت.....
۵۳۷.....	۸۴. سید احمد زنجانی (م ۱۳۹۳).....
۵۳۷.....	زندگی نامه خود نوشت به ضمیمه یک اجازه روایی.....
۵۴۳.....	ویژگیهای ممتاز.....
۵۴۴.....	اساتید فلسفه زنجان.....
۵۴۵.....	اساتید مرحوم والد.....
۵۴۵.....	استفاده از وقت.....
۵۴۶.....	حقیقت شرعیه گدایی.....
۵۴۶.....	ملاک سؤال خوب.....
۵۴۷.....	روضه شبهای اول ماه.....
۵۴۷.....	دعای نماز میت.....
۵۴۸.....	توسل به حضرت معصومه (ع).....
۵۵۱.....	امتحانات عدلیه.....

۵۵۱	فروق اللغة.....
۵۵۲	درمان مرض تقدّم.....
۵۵۳	وصیت سردار فاتح.....
۵۵۴	نامه‌ای که فرستاده نشد.....
۵۵۶	طلاب مدرسه سید.....
۵۵۸	ماجرای پسرکد خدا.....
۵۶۰	علّت مهاجرت از زنجان به قم.....
۵۶۱	اولین زنجانی قم.....
۵۶۱	اعتماد به یکدیگر.....
۵۶۲	إيضاح الأحوال.....
۵۶۴	مسأله‌ای در باب ارث.....
۵۶۵	معنای «کثر».....
۵۶۵	فرار از افتنا.....
۵۶۶	محلّ جلسات.....
۵۶۷	حمل بر صحت و دوری از هوای نفس.....
۵۶۷	دعای قنوت نماز شب.....
۵۶۷	شیخ زنجانی یا خراسانی.....
۵۶۹	۸۵. حاج میرزا فخرالدین جزایری (م ۱۳۹۴).....
۵۶۹	قطع رابطه با دربار شاه.....
۵۶۹	افقه علمای تهران.....
۵۷۰	استخاره.....
۵۷۱	تشریف‌فرمایی حاج شیخ به منزل جزایری.....
۵۷۲	از سیاست چه خبر؟!.....
۵۷۳	دفاع از حقوق حَمّامیها.....
۵۷۵	توسل به حضرت ابا الفضل (ع).....
۵۷۶	۸۶. سید محمد هادی میلانی (م ۱۳۹۵).....
۵۷۸	حاشیه بر «الفقه علی المذاهب الأربعة».....
۵۷۹	اداره مدرسه حقّانی.....
۵۸۰	۸۷. میرزا عبدالله مجتهدی تبریزی (م ۱۳۹۶).....
۵۸۰	جلسات علمی تبریز.....
۵۸۲	نقدهایی بر سعید نفیسی.....
۵۸۴	قلعه «هناك».....
۵۸۵	تألیفات.....
۵۸۷	علّت اقتدا نکردن.....

۵۸۷	دیدار با شهریار
۵۹۳	۸۸. شیخ بهاء الدین مهدوی هیدجی (م ۱۳۹۷)
۵۹۶	۸۹. آخوند ملا علی معصومی همدانی (م ۱۳۹۸)
۵۹۶	یک مسأله شرعی
۵۹۷	تسلط بر نفس
۵۹۹	۹۰. شهید سید محمد باقر صدر (م ۱۴۰۰)
۵۹۹	درس در منزل
۶۰۰	نکته رجالی
۶۰۰	پدر شهید صدر
۶۰۳	۹۱. شهید مرتضی مطهری (م ۱۴۰۰)
۶۰۵	۹۲. شهید سید محمد حسینی بهشتی (م ۱۴۰۱)
۶۰۵	جزء نوادر
۶۰۵	اولین رفیق
۶۰۶	مورد قبول آقای داماد
۶۰۶	سرعت انتقال
۶۰۷	۹۳. سید محمد حسین طباطبائی (م ۱۴۰۲)
۶۰۷	شعر فارسی روان
۶۰۸	پرهیز از امامت
۶۱۰	۹۴. حاج آقا رضا زنجانی (م ۱۴۰۴)
۶۱۰	مقاومت در بحث با مرحوم نویسی
۶۱۱	شکسته شدن تحریم فلسفه
۶۱۲	دیدار با امام خمینی
۶۱۴	تقوای مالی
۶۱۵	امتناع از درخواست
۶۱۵	بی اعتنا به مال دنیا
۶۱۵	ورود در مسائل سیاسی
۶۱۶	احترام برادر
۶۱۷	اهمیت روضه خوانی
۶۱۸	ماجرای ارسال پول برای امام خمینی
۶۱۹	گفتگو با شاه
۶۲۰	شراب هفت ساله
۶۲۱	استدلال منطقی
۶۲۲	نماز میت

۹۵. حاج سید احمد خوانساری رحمته الله علیه (م ۱۴۰۵) ۶۲۳
- تفویض امامت در فیضیه ۶۲۳
- پرهیز از «من» گفتن ۶۲۵
- کمک مخفیانه ۶۲۵
- راهی برای کنترل عصبانیت ۶۲۶
- نقد برخی مطالب نادرست ۶۲۶
۹۶. حاج شیخ مرتضی حائری یزدی رحمته الله علیه (م ۱۴۰۶) ۶۲۹
- سطح یا خارج «مکاسب» ۶۲۹
- اشتباه در برداشت ۶۳۰
- احترام به همسر ۶۳۳
۹۷. سید جواد خامنه‌ای رحمته الله علیه (م ۱۴۰۶) ۶۳۴
- سادات صحیح النسب ۶۳۴
- مراتب علمی پدر ۶۳۴
- تقید به نافله عصر ۶۳۶
- احتیاط در گفتار ۶۳۷
- زندگی ساده ۶۳۷
- علم و تقوا ۶۳۷
- تحصیلات ۶۳۸
- قبر قائم مقام اول و دوم ۶۳۸
- داماد حاج سید حسین ۶۳۹
- اثر صله رحم ۶۴۰
- خوش فهم و خوش حافظه ۶۴۰
۹۸. امام خمینی رحمته الله علیه (م ۱۴۰۹) ۶۴۱
- پرهیز از مدح خود ۶۴۱
- علت مخالفت با آیه الله حجت ۶۴۳
- دعوت آیه الله بروجردی به قم ۶۴۶
- علمای کثیر البکاء ۶۵۱
- بوسیدن دست هم مباحثه ۶۵۱
- مضر بودن فلسفه در فهم فقه ۶۵۲
- لیالی مقمره ۶۵۲
- ولایتی شدید ۶۵۴
- توجه به نظرمیرزا مهدی اصفهانی ۶۵۵
- اهل ذوق و درک ظرایف ۶۵۵

۶۵۵	اجازه نقل امور عقلیه
۶۵۸	مقایسه شعر حافظ و سعدی
۶۵۹	کسب جمع
۶۵۹	جولان فکر
۶۶۰	پانزده خرداد سال ۱۳۴۲
۶۶۰	اقدام برای مصونیت قضایی
۶۶۱	اقدامات علما برای آزادی امام
۶۶۲	اجتماع علماء در شهری
۶۶۳	نادره شجاعت
۶۶۳	صفت‌های داشی رضاخان
۶۶۵	رضاخان و جمهوریت
۶۶۹	۹۹. میرزا جواد آقا تهرانی (م ۱۴۱۰)
۶۷۱	۱۰۰. سید ابوالقاسم خوئی (م ۱۴۱۳)
۶۷۲	میزبانان دو سفر قم
۶۷۲	حلّ مشکلات علمی
۶۷۲	رابطه امام خمینی و آیه الله خویی
۶۷۳	اصول آقای خویی
۶۷۴	ذکاء فوق العاده
۶۷۴	تعبیر رؤیا به وفات
۶۷۶	۱۰۱. سید مصطفی صفائی خوانساری (م ۱۴۱۳)
۶۷۶	تاریخ ولادت
۶۷۷	ویزگیهای مثبت
۶۷۸	صیغه محرمیت
۶۷۸	نمازهای حرم
۶۸۰	۱۰۲. سید محمد رضا گلپایگانی (م ۱۴۱۴)
۶۸۰	سطح علمی و اخلاقی
۶۸۱	احتیاط در افتا
۶۸۲	پیگیری مطالب علمی
۶۸۶	۱۰۳. شیخ محمد علی اراکی (م ۱۴۱۴)
۶۸۶	مخزن علم آیه الله حائری
۶۸۶	استاد خوانساریّین
۶۸۸	۱۰۴. حاج آقا ابوالفضل موسوی زنجانی (م ۱۴۱۴)
۶۸۸	مقایسه سه برادر

۶۸۹	مورد توجه امام خمینی
۶۹۰	نظر شهید مطهری
۶۹۰	رابطه برادران
۶۹۲	خاطره‌ای از سختیهای روحانیت
۶۹۳	توقع نابجا
۶۹۳	نوشته‌ای درباره دکتر شریعتی
۶۹۷	۱۰۵. سید محمدحسین حسینی تهرانی (م ۱۴۱۶)
۷۰۰	۱۰۶. شیخ محمدتقی شوشتری (م ۱۴۱۶)
۷۰۰	ماجرای نقد محقق شوشتری
۷۰۳	نقدی بر یک نقد
۷۰۴	۱۰۷. سید عبدالعزیز طباطبائی (م ۱۴۱۹)
۷۰۶	۱۰۸. شیخ محمدتقی فلسفی (م ۱۴۱۹)
۷۰۶	موفق در خطابه
۷۰۷	اولین برخورد شاه با مرحوم فلسفی
۷۰۸	درسی بزرگ برای منبرها
۷۱۰	۱۰۹. شیخ علیرضا دانش سخنور فردوسی (م ۱۴۲۱)
۷۱۵	۱۱۰. حاج سید مهدی روحانی (م ۱۴۲۱)
۷۱۶	ویژگیهای مرحوم روحانی
۷۱۸	نقدی بر یک مصاحبه
۷۱۹	نجابت برادر
۷۲۰	اهل مزاج
۷۲۰	نقدی بر یک نقل
۷۲۱	روضه بر قی و روضه بیت روحانی
۷۲۳	۱۱۱. سیدحسین بدلا (م ۱۴۲۴)
۷۲۳	نشریه همایون و حکمی زاده
۷۲۷	۱۱۲. شیخ محمد غروی (م ۱۴۳۲)
۷۲۸	مخالفت با سیدهاشم حداد
۷۲۹	۱۱۳. سید محمدعلی روضاتی (م ۱۴۳۳)
۷۳۰	دوازه حاشیه بر «عمدة الطالب»
۷۳۱	اعتدال در دفاع از جد
۷۳۳	۱۱۴. امام موسی صدر (أعاده الله إلینا)
۷۳۷	تصحیح، تکمیل و استندراک جلد دوم
۷۳۷	آثار منتشر شده مؤسسه کتاب شناسی شیعه

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين،
 والصلاة والسلام على سيدنا ونبينا أفضل الخلق أجمعين
 وعلى وصيته علي أمير المؤمنين وعلى الأئمة المعصومين من آل
 الطيبين الطاهرين ولا سيما الإمام المهدي الذي يملأ الأرض قسطاً وعدلاً.

مؤسسه کتاب شناسی شیعه به منظور معرفی همه جانبه و دقیق عالمان و مؤلفان
 شیعه و آثار مکتوب آنان، و نیز تبیین صحیح و عالمانه پیشینه علمی و فرهنگی تشیع و
 فرهنگ ناب آن به سال ۱۴۲۷ / ۱۳۸۵ ش بنیان نهاده شد، و اکنون اجرای دو طرح عظیم
 را وجهه همت خود قرار داده است:

۱. دانشنامه آثار شیعه (به فارسی) = تاریخ التراث الشيعي (به عربی)؛

۲. بزرگان شیعه (به فارسی) = أعلام الشيعة (به عربی).

از آنجاکه بدون استفاده از پژوهشهای بزرگان معاصر در زمینه تراجم و کتاب شناسی این
 دو طرح به سامان نمی رسند یا ناقص خواهند بود، علاوه بر این دو تألیف بزرگ و زمان بر،
 تحقیق و نشر این گونه آثار سودمند را نیز در دستور کار خود دارد. خوشبختانه اولین اثر منشور
 مؤسسه در این زمینه جلد اول جرعه ای از دریا حاصل بنان و بیان فقیه محقق، اصولی نکته
 سنج و دقیق النظر و رجالی برجسته و خبره کامل تراجم و کتاب شناسی مرجع عالی قدر
 تقلید حضرت آیه الله آقای حاج سید موسی شبیری زنجانی (دامت برکاته الوافرة) بود

۱. طبق شیوه نامه مؤسسه کتاب شناسی شیعه، از شخصیتها و علمای طراز اول شیعه با تعبیر «آیه الله» یاد
 می شود؛ همچنان که در همین کتاب و سایر آثار مؤسسه مشهود است.

که چند سال پیش منتشر، وب‌حمدالله سب‌خانه مورد اقبال وسیع واقع شد و اکنون به چاپ پنجم رسیده است. بیفزایم که در بازدید رهبر معظم انقلاب حضرت آیه الله خامنه‌ای (دام ظلّه العالی) از غرفه مؤسسه کتاب‌شناسی شیعه در نمایشگاه مشکاة قم در پاییز ۱۳۸۹، هنگامی که ایشان جلد اول جرعه‌ای از دریا را دیدند، خیلی خرسند شدند و بر نشر آثار معظم له بسیار تأکید کردند. همچنین تعدادی از بزرگان و علما و فضلاء حوزه‌های نجف اشرف و قم، این کار را بسیار ستودند و مؤسسه کتاب‌شناسی را برای آن تحسین و بر ادامه‌اش تشویق کردند.

حضرت آیه الله شبیری زنجانی آثار و تحقیقات بسیاری در رشته‌های مختلف علوم اسلامی دارند، ولی در خصوص چاپ آنها بسیار محتاط و سخت‌گیرند و بآسانی راضی به نشر آنها نمی‌شوند و جای بسی خوشوقتی است که با نشر این اثر موافقت کردند.

اثر حاضر در سه فصل (آثار عربی، آثار فارسی، طریقیات) تنظیم شده است: فصل اول و دوم هر کدام مشتمل بر هشت اثر عربی - به تعداد بابهای بهشت - و هشت اثر فارسی یعنی تعلیقات ایشان بر شانزده کتاب است.

ایشان معمولاً هنگام مطالعه کتابها نظر و ملاحظات خود را در حاشیه صفحات یادداشت و کتابها را تصحیح می‌کنند، بدون اینکه هدف اصلی و غرض اولی تعلیقه نویسی باشد. مؤسسه، یادداشتهای ایشان بر برخی کتب تراجم و رجال و تاریخ را به شکل کنونی تنظیم و در این جلد درج کرده است. روشن است که نبود حاشیه بر سایر مطالب این کتابها، به معنای تأیید و درستی آن مطالب نیست. در سراسر کتاب، پاورقیها از مؤسسه است، مگر جاهایی که با علامت «ش» مشخص شده است و حواشی مختصر معظم له برای تسهیل به صورت جدولی در پایان هر مقاله درج شده است که البته بیشتر جنبه علمی دارد تا تصحیح خطاهای مطبعی. همچنین در این دو فصل، شماره‌های صفحات و سطور کتابهای مورد نقد و تحشیه، مربوط به محل حاشیه است، نه صفحات قبل و بعد.

فصل پایانی کتاب (طریقیات)، حکایات و مطالب علمی ارزشمندی است که ایشان بیشتر در بین راه یا در جلسات انس بیان فرموده‌اند. معظم‌له در ایامی که کسالتی نداشتند، برای اقامه نماز، مسیر منزل تا حرم مطهر حضرت معصومه علیها السلام و بالعکس را پیاده می‌پیمودند و در طول مسیر، طلاب و فضلا پروانه وار گرد وجودشان حلقه می‌زدند و از برکاتشان بهره می‌بردند و ایشان هم با تواضعی ستودنی به پرسشهای آنها پاسخ می‌دادند و اگر پرسشی نمی‌شد، خود ابتداءً مطالبی بیان می‌فرمودند. اکنون نیز که این راه را با اتومبیل پراید طی می‌کنند، در رفت و برگشت بیاناتشان ضبط می‌شود.

آنچه در این فصل گردآمده، بخشی از این مطالب است که با دقت زیاد از نوار مکتوب، و کوشش شده است که گویش گوینده در بیان مطالب حفظ شود. این فصل آکنده است از سیره بزرگان روحانیت، خاطرات عبرت‌آموز، مطالب آموزنده و اخلاقی، و احیاناً دقایق و ظرایف بسیار جالب علمی. بیفزایم که در این فصل:

۱. القاب، جز در عنوانها و پانوشتها، مطابق بیان ایشان ضبط شده است.
۲. ترتیب مطالب بر اساس تاریخ وفات شخصیتهاست.
۳. پایان هر قسمت تاریخ دقیق ذکر آن درون پرانتز یاد شده است.
۴. تاریخهای مذکور در این فصل - بلکه در تمام کتاب - هجری قمری است مگر جایی که به غیر آن تصریح شود.
۵. مقصود اصلی در این فصل هرگز تدوین سرگذشت کامل شخصیتها نبوده است، بلکه این فصل صرفاً مشتمل است بر نکاتی در زندگانی علما که آیه الله شبیری زنجانی به یاد داشته و بیان کرده‌اند.

این جلد، مانند جلد دوم، بر جلد اول این امتیاز را دارد که همه مطالب آن، برای نخست بار نشر می‌یابد و تنها از فصل دوم مقاله شماره ۱ و شماره ۴ پیش از این منتشر شده است.

گفتنی است که فهرستهای راهنما در پایان آخرین جلد از مجلدات جرعه‌ای از دریا، یا به شکل مستقل پس از نشر همه مجلدات آن، منتشر خواهد شد.

در اینجا وظیفه می‌دانم از همه فضلاء و همکارانم در مؤسسه کتاب‌شناسی شیعه و خارج مؤسسه که برای به سامان رسیدن این اثر تلاش و همراهی کرده‌اند، تشکر کنم؛ از جمله از حضرات آقایان سید ابوالحسن علوی، ولی قربانی، محمد حسین نجفی، مهدی مرادی، محمدرضا خادمیان، علی کبیری، روح الله ترابی اصل، سید عیسی موسویان، نادر برقی، به ویژه فاضل محترم جناب مستطاب آقای محمد جواد شعبانی مفرد که علاوه بر اشراف بر فصلهای اول و دوم، عمده زحمت ضبط و مکتوب کردن از نواری و تنظیم فصل سوم را متحمل شده است.

در پایان از همه صاحب نظران می‌خواهم که از راهنمایی و ارشاد دریغ نورزند و نظر خود را درباره اثر حاضر و دیگر آثار مؤسسه با ما در میان گذارند.

﴿دَعُونَهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ وَآخِرُ دَعْوَانَهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾.

(سوره یونس (۱۰): ۱۰)

قم

۱۴/ج ۲/ ۱۴۳۵ = ۱۳۹۳/۱/۲۵ ش

مدیر مؤسسه کتاب‌شناسی شیعه

رضا مختاری